

Історія свята

День української писемності та мови – державне свято, яке щороку відзначається в Україні 9 листопада. Воно було започатковано 9 листопада 1997 року Указом Президента № 1241/97 "Про День української писемності та мови" на підтримку "ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі української мови в консолідації українського суспільства".

За православним календарем у цей день вшановують пам'ять преподобного Нестора-літописця. Він був письменником-агіографом, основоположником давньоруської історіографії, першим істориком Київської Русі, мислителем, вченим, ченцем Києво-Печерського монастиря.

Дослідники вважають, що саме з преподобного Нестора-літописця і починається писемна українська мова. Він є автором найдавнішої пам'ятки історіографії та літератури українців – "Повісті минулих літ", яка була завершена близько 1113 року. Цей твір складений на основі сучасних автору подій і архівних літописів, народних переказів та оповідань.

У цей день традиційно:

- покладають квіти до пам'ятника Несторові-літописцю;
- відзначають найкращих популяризаторів українського слова;
- заохочують видавництва, які випускають літературу українською мовою;

- стартує Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика — конкурс проводиться за підтримки Міністерства освіти та науки України та Ліги українських меценатів. Щорічна кількість учасників - понад 5 млн із 20 країн світу.

Радіодиктант для українців

Традиційно до свята проводиться радіодиктант національної єдності, який проходить на Українському радіо. Таку акцію започаткували 2000 року. Так, щороку всі охочі можуть взяти участь у написанні радіодиктанту та не стільки з'ясувати, чи добре знають українську мову, як продемонструвати єдність з усіма, хто любить і шанує українське слово.

Захід проводиться не тільки в Україні, а в інших країнах.

Він переконаний, що диктант варто сприймати не як екзаменацію знань, а як всесвітній флешмоб, акцію єднання навколо української мови, коли по всій планеті одночасно українці гуртуються навколо рідного слова і у прямому ефірі пишуть радіодиктант. Також цей захід - можливість згадати шкільні часи та поспілкуватись із громадою.

Топ-10 цікавих фактів про українську мову

1. Найбільше перекладений літературний твір – "Заповіт" Т.Г.Шевченка: 147 мовами народів світу.
2. Особливістю української мови є те, що вона багата на зменшувальні форми. Зменшувально-пестливу форму має, як не дивно, навіть слово "вороги" – "вороженьки".
3. Найбільш уживаною літерою в українській абетці є літера "п"; на неї також починається найбільша кількість слів. Літера "ф" – найменш уживана. Слова, які починаються з цієї літери, в переважній більшості випадків прийшли в українську мову з інших мов.
4. Найдовше слово в українській мові складається з 30 літер. Це слово "дихлордифенілтрихлорметилметан" – назва хімікату, що використовується для боротьби зі шкідниками.
5. Іменник у нашій мові має 7 відмінків (один з них – кличний). Це вирізняє українську мову серед східнослов'янських. Сьомий, кличний, існує також в граматиках латини, грецької мови та в санскритській граматиці (як опціональний восьмий відмінок).
6. Назви всіх дитинчат тварин в українській мові належать до середнього роду.
7. Сучасна українська мова налічує, згідно зі словником Національної Академії Наук України, близько 256 тисяч слів і включена до списку мов, які успішно розвиваються в цей час.
8. Офіційно вважається, що після видання "Енеїди" Котляревського українська мова була прирівняна до літературної мови. Івана Котляревського по праву вважають основоположником нової української мови.
9. В українській існує три форми майбутнього часу! Проста, складна і складена. Майбутній час першої особи однини недоконаного виду в українській має іншу форму без префікса: знатиму, говоритиму, робитиму тощо.
10. Найстарішою українською піснею, запис якої зберігся до наших днів, вважається пісня "Дунаю, Дунаю, чому смутен течеш?"